

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-01-20
Besvaras senast
2021-01-27 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:1346 UNRWA:s möjlighet att fortsätta arbetet för palestinska flyktingar

UNRWA, FN:s särskilda organ för stöd till palestinska flyktingar, har under dryga sjuttio år gjort stora humanitära insatser för de människor som stått under dess beskydd. Dess program, inte minst för sjuk- och hälsovård, barns skolgång och akut nödhjälp, har varit en livlina för de svårt trängda flyktingarna. UNRWA har därmed varit en betydande kraft för att dämpa den desperation som annars skulle blivit bränsle för ännu svårare motsättningar i regionen.

När strategin för det svenska stödet till UNRWA förnyades i december 2019 framhöll regeringen: ”Organisationen är en viktig partner för regeringen för att uppnå målen inom det humanitära biståndet att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet. Men också för att stå upp för palestiniernas rättigheter och bidra till stabilitet i Mellanöstern.”

Sedan dess har UNRWA:s viktiga arbete underminerats svårt av andra krafter. Den amerikanska hållningen till organisationen genomgick en dramatisk omsvängning under president Trump. USA som tidigare varit den absolut största bidragsgivaren inställde efter hand allt stöd och inledde påtryckningar mot andra regeringar att följa efter.

I detta hade den amerikanske presidenten fullt stöd av premiärminister Netanyahu. Bägge drev nu en kampanj för att UNRWA skulle upplösas. Att denna FN-organisation hade en viktig humanitär roll och faktiskt bidragit till att dämpa motsättningar i en svårt konfliktbelägen region värdesattes nu inte längre.

Ett argument blev i stället att organisationens existens var en oönskad påminnelse om en avlägsen historia och ett bidrag till att hindra försöken att få flyktingarna själva och deras nuvarande värdländer att acceptera att dessa palestinier skulle inlemmas i de länder där de nu befann sig (hållningen till palestinier i Gaza och på Västbanken har förstås härvidlag varit ett särskilt kapitel).

Denna bojkottaktion mot UNRWA bidrog till att några andra regeringar gav extra bidrag eller (som Sverige) överförde utlovat bidrag tidigt. Kvar står dock att UNRWA drabbats av en mycket svår kris som bland annat lett till beskrningar i programmen. Den palestinska personalstyrkan har reducerats

och löner har inte kunnat betalas i tid. Däremot har organisationens mandat förlängts med överväldigande majoritet i generalförsamlingen. Tidigare FN-resolutioner om rättigheterna för de palestinska flyktingarna ligger fast.

UNRWA skapades 1949 och var ursprungligen tänkt som ett tillfälligt stödorgan tills flyktingarna kunde återvända till sina hem. Men de palestinska flyktingarna har år efter år förvägrats sina rättigheter, och det grundläggande problemet finns kvar mer än 70 år senare. Inget tyder på att verklig fred kan etableras i Israel och Palestina utan en lösning av flyktingfrågan. Fram till en sådan uppgörelse behövs UNRWA.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

Vilken är ministerns reaktion på den pågående krisen för UNRWA, och vad kan göras för att förhindra försöken att lägga ned UNRWA utan att flyktingfrågan fått en rättvis lösning i linje med gällande FN-resolutioner?

.....

Thomas Hammarberg (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren